

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№2

2026
fevral

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

*Elektron nashr, 670 sahifa.
2026-yil, fevral*

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR BANKLARIDA RISK-MENEJMENTNING TASHKILIY MODELLARI.....	26
Madaminov Bekzod Allayarovich	
“HUDUDGAZTA’MINOT” AJ DA AMALGA OSHIRILGAN LOYIHALAR SAMARASI	32
Shukurillaev Jahongir Botir o’g’li	
HARBIY XIZMATCHI AYOLLARNING MAXSUS KIYIM SIFATIGA QO’YILADIGAN DASTLABKI TALABLARNI SHAKLLANTIRISH	37
Abduraxmanova N.D., Mirtolipova N.X., Nasirullayeva G.S.	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ПРОБЛЕМЫ НЕСПЕЦИФИЧЕСКОГО ЯЗВЕННОГО КОЛИТА У ДЕТЕЙ	42
Закирова Бахора Исламовна, Каримов Достон Рустам угли	
ОЦЕНКА ВОЗДЕЙСТВИЯ ФИСКАЛЬНЫХ И КРЕДИТНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ НА РЫНКИ ВЫСОКОЛИКВИДНОЙ ПРОДУКЦИИ И ЕСТЕСТВЕННЫХ МОНОПОЛИЙ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН.....	48
Бекзод Умматов	
ТРАНСФОРМАЦИЯ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ ЭКОНОМИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА.....	55
Вахидов Азизжон Саиджонович	
SUG’URTA FAOLIYATIDAGI MOLIVAVIY RISKLAR: BAHOLASH VA MINIMALLASHTIRISH STRATEGIYALARI	58
Xalikulova Shirin Utkir qizi	
“ANDIJONDONMAHSULOT” AJ MISOLIDA XARAJATLARNING STRATEGIK BOSHQARUV HISOBI: AMALIY TAHLIL VA TAKOMILLASHTIRISH TAVSIYALARI	62
Xayitboyeva Laylo Oybekovna	
XORIJIIY MAMLAKATLARNING NORASMIY IQTISODIYOT DARAJASINI PASAYTIRISHDAGI TAJIRIBASI	66
Alimardonov G’ayratjon Nuraliyevich	
XO’JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA BARQARORLIK HISOBOTLARI AUDITINI SHAKLLANTIRISH	72
Xolikov Ravshan Anvar o’g’li	
PUL - KREDIT SIYOSATINING TRANSMISSION MEXANIZMINI RIVOJLANTIRISH	76
Obidova Zilola Ikromjon qizi	
HOMILADORLIK DAVRIDA AYOLLARDA UCHRAYDIGAN GESTOZLI KATARAL GINGIVITNI KOMPLEKS DAVOLASHNI OPTIMALLASHTIRISH	81
Nomurodova Farangiz Lazizovna	
AGRAR KORXONALARDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA INVESTITSIYA MEXANIZMLARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA RIVOJLANTIRISH YO’NALISHLARI	87
Egamberdiyev Abdujabbor Xusanovich	
YOSHLAR TADBIRKORLIGI VA KICHIK BIZNES IQTISODIYOTINI TA’MINLASHDA INFRATUZILMALARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	92
Mirzatov Baxtiyor Toxirovich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINI BAHOLASH METODOLOGIYASINING MAZMUNI VA TAMOIYILLARI	96
Mavrulov Ravshan Nematjonovich	

УПРАВЛЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫМИ КОММУНИКАЦИЯМИ В ПРОЕКТАХ	101
Носирова Гулираъно Абдулазиз кизи	
DAVLAT BUDJETI JARAYONIDA MONITORING VA MOLIVAVIY NAZORATNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	107
Yax'yayeva Dilfuza Bagdatovna	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	111
Axmedov Sanjar Temur o'g'li	
RAQAMLI MOLIVA TEXNOLOGIYALARI EVOLYUTSIYASINING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI VA YUZAGA KELISHI MUMKIN BO'LGAN XATARLAR TAHLILI	117
Ko'chimov Jahongir Shuxrat o'g'li	
GAZ VA GAZ KONDENSATINI YIG'ISH VA TAYYORLASH TIZIMLARI UCHUN ZAMONAVIY LOYIHALASH USULLARI TAHLILI	123
Abdirazakov Akmal Ibragimovich6 Namozov Og'abek Maxmud o'g'li	
AGILE PROJECT MANAGEMENT IN THE DIGITAL ERA: STRATEGIES, FRAMEWORKS, AND BEST PRACTICES FOR SUCCESS	128
Utkirova Maftuna Murodjon qizi	
O'ZBEKISTON EKSPORTYOR KORXONALARINING YANGI BOZORLARGA CHIQUISHIDA FAOL MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH HOLATI VA MUAMMOLARI	134
Baqoyev Sunnatillo Burxon o'g'li	
TADBIRKORLIK FAOLIYATIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	139
Salaydinov Shodiyor Nizom o'g'li	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA INVESTITSION LOYIHALARNI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY JIHATLARI	144
Qurbonov Jasurbek Pozilovich	
OPTIMIZATION OF ROADSIDE AUTO CAMPING SITES (REST AREAS) ON HIGHWAYS USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE: INFRASTRUCTURE GAPS AND CORRIDOR-BASED EVIDENCE FROM UZBEKISTAN	150
Akramov Akbarjon Akmal ugli	
QURILISH KORXONALARIDA INNOVATSION MARKETING YONDASHUVLARINING AHAMIYATI	156
Aminov Abbas Mo'minboy o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA AHOLI ISH BILAN BANDLIGI SAMARADORLIGINI IFODALOVCHI KO'RSATKICHLAR	160
Abdusaidov Akmal Abduvaliyevich	
MINTAQADA XUSUSIY TIBBIYOT MUASSASALARIDA MARKETING STRATEGIYASI	165
Yakubov Temur G'anibekovich	
AHOLI DEMOGRAFIK JARAYONLARINI IFODALOVCHI STATISTIK KO'RSATKICHLAR TIZIMI	169
Siroj Zarina Rustambekovna	
AXBOROT MAHSULOTLARI BIZNESINING YAIM VA BANDLIKKA TA'SIRI: EKONOMETRIK TAHLIL	176
Abdullayev Abdulla Fayzulla o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMINI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	181
Ziyodullayev Qahramon	
ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТЬ: ПОЛЬЗА ДЛЯ ЭКОНОМИКИ И ЭКОЛОГИИ	185
Хамдамова Гавхар Абсаматовна	
O'ZBEKISTONDA EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISHNING MOLIVAVIY VOSITALARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI	191
Mamatov Baxodir Quldoshovich	

KO'P QIRRALI VALLARNING SHAKLLANTIRISH METODLARI VA USULLARINI TAHLIL QILISH	197
<i>Xasanov Bobirmirzo Maxmudali o'g'li, Valixonov Dostonbek Azim o'g'li, Alibekov Rasulbek Qanotbek o'g'li</i>	
MINTAQA SANOATINING TARKIBIY TRANSFORMATSIYASI VA UNNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH	205
<i>Abdinazarov Xusan Shaymanovich</i>	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SUG'URTA BOZORINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	209
<i>Nomozova Qumri Isoyevna</i>	
XALQARO STANDARTLAR TALABLARI ASOSIDA AUDITORLIK TEKSHIRUVINI TASHKIL ETISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	216
<i>Akromov Shohrux Shuhrat o'g'li</i>	
QASHQADARYO VILOYATIDA XIZMATLAR SOHASINING RIVOJLANISHNI TARTIBGA SOLISH TIZIMI	221
<i>Achilova Firuza Kurbanovna</i>	
BANK MENEJMENTIDA INKLYUZIV MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI, TAMOIYILLARI VA STRATEGIK AHAMIYATI	225
<i>Rajabov Oybek Panjievich</i>	
MINTAQADA OLIY TA'LIM TIZIMINING ISHSIZLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH	229
<i>Rustamov Jasurbek Ravshanbek o'g'li</i>	
MAISHIY XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION KLASSTER MODELINI JORIY ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	235
<i>Normurodova Zebo Eshmaxmatovna</i>	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA INVESTITSiya FAOLIYATINI BOSHQARISH	240
<i>Xatamov Nurbek Ochirdiyevich, Sharifi Abdul Fatah</i>	
MOLIYAVIY REJALASHTIRISHNING AMALDAGI MUAMMOLARI VA ULARNI YECHIMI YUZASIDAN TAKLIFLAR	245
<i>Pardayev Jamshid Muzaffarovich</i>	
TIJORAT BANKLARI LIKVIDLIK RISKLARINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	251
<i>Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li</i>	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA RISKLARNI BOSHQARISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	257
<i>Karimov Shohruh Boydulla o'g'li</i>	
"O'ZBEKISTON TEMIR YO'LLARI" AKSIYADORLIK JAMIYATINING HISOBOTLARINI XALQARO STANDARTLARGA TRANSFORMATSIYA QILISH	262
<i>Astanov Zafar Murodillayevich</i>	
QARAMA-QARSHI AYLANUVCHI IKKI ROTORLI SHAMOL TURBINASINING MATEMATIK MODEL	266
<i>Pirmatov Nurali Berdiyevich, Bekishev Allabergen Yergashevich, Saodullayev Abror Saypullayevich, Qurbonov Najmiddin Abduxamidovich</i>	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING INSTITUTIONAL VA INVESTITSION MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	272
<i>Norboyev Sarvar Azodovich</i>	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT SOHASIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING IQTISODIY AHAMIYATI	277
<i>Jaloliddinov Anvar Jaloliddin o'g'li</i>	
ANALYSIS OF UZBEKISTAN'S MAIN ECONOMIC INDICATORS AND GDP GROWTH	283
<i>B. Beknazarov</i>	

SOTISH JARAYONIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR VA MARKETING TADQIQOTLARINING INTEGRATSIYASI	288
Abduxalilova Laylo Tohtasinovna	
ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В АУДИТЕ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ: ГЛОБАЛЬНЫЙ И УЗБЕКСКИЙ КОНТЕКСТ	294
Мегноров Алмардон Абдирахмонович	
RISK MANAGEMENT STRATEGIES IN UNCERTAIN ECONOMIC ENVIRONMENTS: A GLOBAL COMPARATIVE STUDY	302
Nigmatova Malika	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIVAVIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHNING NAZARIY ASOSLARI.....	307
Hamrayev Maqsudjon Saidaxmadovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH MASALALARI	311
Mamajonova Gulbaxor Toxirjon qizi	
АВТОМАТИЗАЦИЯ АУДИТОРСКИХ ПРОЦЕДУР НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ: ВЛИЯНИЕ НА КАЧЕСТВО АУДИТОРСКИХ ЗАКЛЮЧЕНИЙ	316
Киличева Ф.Б.	
MAISHIY TEXNIKA EKSPORTIDA YASHIL IQTISODIY SAMARADORLIKNI BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	320
Kushmanova Mahbuba	
GAZ TA'MINOTIDA YO'QOTISHLARNI KAMAYTIRISHNING IQTISODIY ASOSLARI	324
Xamidov Xayriddin Faxritdinovich	
DAVLAT AKTIVLARINI XUSUSIYLASHTIRISHNING MINTAQ IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRINI BAHOLASH (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA).....	329
Sharapov Farrux Shomuratovich	
КРИТЕРИИ ОТБРАКОВКИ ЭКСТРУЗИОННЫХ АЛЮМИНИЕВЫХ ПРОФИЛЕЙ ГРУППЫ ALMGSI ПО МАКРОСТРУКТУРНЫМ ПРИЗНАКАМ В ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ УСЛОВИЯХ	333
Ибрахимов Фаррухжон Фарходович	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA DEBITORLIK QARZLARI VA FAKTORING OPERATSIYALARI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	336
G'oziyeva Mokhira Rustamovna	
KULTIVATOR YUMSHATKICH PANJALARI O'TMASLANISH DARAJASINING ISH KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRI	345
Quvondiqov Yoqub Tursunbaevich, Nuraliyev To'liq Alimardanovich	
SANOAT KORXONALARINI BOSHQARISHDA INNOVATSION STRATEGIYANI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBALAR	352
To'g'onov Ibroximxo'ja	
TMK KORXONASI SHAROITIDA R6AM5 MARKALI TEZKESAR PO'LATDAN TAYYORLANGAN PARMA UCHUN TERMIK ISHLOV BERISH REJIMI	358
Djalalova Sevara Toxtamuratovna	
РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В РАЗВИТИИ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ	362
Шоев Алим Халмуратович	
TRANSFORMATSIYA VA XUSUSIYLASHTIRISH OMILLARINING BANK SAMARADORLIGI KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRI	367
Umirzoqova Aziza Olim qizi	
SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH	372
Ismatov Raxmatilla Oltinovich	
RAQAMLI TO'LOV TIZIMLARI TADBIRKORLIK SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILI SIFATIDA.....	376
Yoqubjonov Ibrohim G'olibjon o'g'li	

BANK TIZIMIDAGI AKTIVLARINING UNUMDORLIGINI OSHIRISH BO'YICHA STRATEGIK YONDASHUVLAR	379
Sadikov Q.M.	
СЦЕНАРНОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ ПОВЫШЕНИЯ ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТИ ОТРАСЛЕЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ НЕОПРЕДЕЛЁННОСТИ И СТРУКТУРНЫХ ПРЕОБРАЗОВАНИЙ	383
Муслимова Ф.С., Хашимова Н.А.	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIBBIY XIZMATLARNI TAQDIM QILISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI	390
S.M. Raximova	
YANGI O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI AXBOROT-RESURS MARKAZLARI FAOLIYATINI STRATEGIK BOSHQARISH MODELI	395
Qurbanova Muazzam Fazliddinova	
IQTISODIYOTNING TRANSFORMATSIYALASHUVI JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASHNING TAHLILI	399
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISH MASALALARI	404
Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING INNOVATSION FAOLIYATINI INVESTITSİYALAR YORDAMIDA QO'LLAB-QUVVATLASH	408
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
FRANSUZ TILIDA FE'L SEMANTIKASINING KO'PMA'NOLILIK VA BIRMA'NOLILIK ASPEKTLARI	412
Jo'rayeva Malohat Muhammadovna, Bekmetova Munisa Karimbayevna	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASIDA ASOSIY KAPITALGA KIRITILGAN INVESTISIYALARDA CHET-EL INVESTISIYASI VA KREDITLARINI ROLI	418
Sultanov Anvar Abdullaevich	
INSON QON TOMIRLARINING TARMOQLANISHINI L-SISTEMALAR ASOSIDA HOSIL QILISH ALGORITMNI ISHLAB CHIQUISH	423
Boliyeva Dilrabo Nurbek qizi	
YASHIL IQTISODIYOT LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISHDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK (DXSH)NING AHAMIYATI	429
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
NAMANGAN VILOYATIDA TURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI	434
Otayor Usmonaliyev	
TIJORAT BANKLARIDA VALYUTA ARBITRAJI VA UNING MOHIYATI	440
Yaxyayev Ziyodilla Lutfullayevich	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN ALOQA SOHASINI MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	443
Mirzaraximova Aziza Azimdjanovna	
DON VA UN MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA MARKETING FAOLIYATINI BOSHQARISH XUSUSIYATLARI	450
Boyjigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li	
SURXONDARYO VILOYATIDA TUXUM ISHLAB CHIQARISHNING JORIY HOLATI TAHLILI	454
Ismoilov Zuhridin Sayitqulovich	
ZAMONAVIY TURAR-JOY ME'MORCHILIGIDA MILLIYLIK VA AN'ANAVIYLIKNING O'RNİ VA AHAMIYATI	459
Toshniyozov Otabek Hakimovich	
MARKAZIY QIZILQUM FOSFORIT RUDALARIDAN QIMMATBAHO KOMPONENTLARNI KOMPLEKS AJRATISH TEXNOLOGIYASI	464
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Ruzibayeva Dildora Akramovna, Xushvaqtova Dilshoda Shavkat qizi	

BANKLARDA CHAKANA KREDITLASH JARAYONLARINI RAQAMLASHTIRISH TARTIBI	470
Axmedova Dilrabo Kurbondurdi qizi	
TADBIRKORLIK VA KICHIK BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING XALQARO MODELLARI HAMDA ULARNING AMALIY AHAMIYATI	476
Nodirbek Shavkatovich Mirzaaxmedov	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATIDA XOTIN-QIZLARNING BOSHQARUV KARYERASI: MOHIYATI, ZARURIYATI VA ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	483
Abduraxmonova Feruzabonu	
ASOSIY KAPITALGA INVESTITSİYALARNI MOLIYALASHTIRISHNING RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLAR TAJRIBALARI	489
Xoshimov Sobir Murtazayevich	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA MARKETING FAOLIYATINING TASHKILIY TUZILMASINI OPTIMALLASHTIRISH	495
Uzakova Umida Ruziyevna	
OLIY TA'LIMNI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGI VA PROFESSOR-O'QITUVCHI-TALABA NISBATI O'RTASIDAGI IQTISODIY BOG'LIQLIK	502
Dusanov Salim Mamarasulovich	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ВНЕДРЕНИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В СИСТЕМЫ AML: АНАЛИЗ ПРАКТИК ВЕДУЩИХ БАНКОВ И СТРАН СНГ	507
Рашидов Авазбек Рахимович	
BOJXONA TIZIMINI RAQAMLASHTIRISHDAGI MAVJUD MUAMMOLAR TAHLILI	516
Radjapova Latofat Sardorovna	
DEFORMATSIYALANUVCHAN STANDART CHIZIQLI QATTIQ (STANDARD LINEAR SOLID MODEL, SLS) MODEL ISHLAB CHIQISH VA SONINI TAHLIL QILISH	523
Ahmadov Ilhom Aktam o'g'li, Faxriddinova Rayhona Vahobjon qizi, Rustamova Ruxsora Kamtar qizi	
ВЛИЯНИЕ КЕРАМИЧЕСКИХ КОМПОЗИЦИОННЫХ ПОКРЫТИЙ НА ТЕПЛОВУЮ ЭФФЕКТИВНОСТЬ КАМЕННОГО ТЕПЛОАККУМУЛЯТОРА В СОЛНЕЧНО-АССИСТИРОВАННЫХ БИОГАЗОВЫХ УСТАНОВКАХ	530
Д.М. Жураханов	
O'ZBEKISTONDA ISLOMIY MOLIYA TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING KELAJAKDAGI IMKONIYATLARI	537
Akbarov Husniddinjon Mo'ysin o'g'li	
MAHALLIY BUDJETLARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA OCHIQLIKNI KUCHAYTIRISH	544
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Normatov Joxongir Murodillayevich	
DON MAHSULOTLARI TARMOG'IDA ISHLAB CHIQARISH QUVVATLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	548
Aipova Iroda Ikramovna	
BUXORO VILOYATI SANOATI ISHLAB CHIQARISHINING TARMOQ TARKIBI DINAMIKASI VA UNDAGI O'ZGARISHLAR TAHLILI	554
Toshov Mirzabek Hakimovich	
TEMIR YO'L TRANSPORTINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MEZONLARI	560
Nurxo'jayeva Xilola Hakimxo'jayevna	
СОВРЕМЕННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В УПРАВЛЕНИИ УГОЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТЬЮ НА ОСНОВЕ УСТОЙЧИВОСТИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА	568
Teshaboyev To'liqin Zakirovich, Muradov Botir Xayyat	
IQTISODIYOT TARMOQLARIDA SUV ISTE'MOLINING BOSHQARUVINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	578
Karimov Anvarjon Muqumjonovich, Turg'unov Muhammadaziz Baxtiyorjon o'g'li	
SUV RESURSLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA MOBIL ILOVALAR ASOSIDA SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARI	584
Karimov Anvarjon Muqumjonovich, Uzakov Sirojiddin Djuraboyevich	

SUN'IIY INTELLEKT VA IQTISODIYOTNING O'ZARO ALOQADORLIGI	591
Sobirov Abdurasul Abdugafarovich	
IDENTIFICATION OF WEAVING STRUCTURES IN PILE FABRICS	596
Bahrom Baturovich Dautov, Bakhtiyor Yormakhmatovich Abduganiyev, Erkin Shamsiddinovich Rayxonov, Nazar Kilichov Bafoevich	
INNOVATIVE APPROACHES TO ENSURING FINANCIAL STABILITY IN COMMERCIAL BANKS	602
Otajanova Shahnoza Shuhratovna	
AXBOROT-RESURS MARKAZLARI FAOLIYATI VA OLIY TA'LIM SIFATI KO'RSATKICHLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK MASALALARI	608
Pirmedova Xayitgul Muxammedovna	
TIJORAT BANKLAR FAOLIYATIDA DAROMADLAR VA UNING AHAMIYATI	613
Kenjayev M.G'.	
MAJBURIYATLAR AUDITINING ASOSIY O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	618
Ergasheva Vasila Abdumajitovna	
MAMLAKATIMIZDA OLIY TA'LIM EKSPORT XIZMATLARI MOLIVAVIY NATIJADORLIGINI TA'MINLASHNI TAKOMILLASHTIRISH	623
Abdusattarova Dildora Bohodirovna	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI MOLIVAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHNING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI TAHLILI	630
Djurayeva Lola Abdugabbarovna	
JAMOAT YO'LOVCHI TRANSPORTINI YO'NALISHLARDA HARAKATI MUNTAZAMLIGIGA TA'SIR KO'RSATUVCHI OMILLAR	635
Nazarov Anvar Aripovich, Siddiqov Beknazar Jumanazar o'g'li	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	643
Ismatullayeva Munisxon Bori qizi	
O'ZBEKISTONDA YAKKA TARTIBDAGI TADBIRKORLARNI SOLIQQA TORTISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA RAQAMLI MA'MURCHILIK	649
Yakubov San'atbek Ravshanbekovich	
ISHLAB CHIQRISH SANOATI CHIQINDILARIDAN LITIIY BIRIKMALARINI AJRATIB OLISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIK YECHIMLARI	655
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Komilov Botir Asqar o'g'li	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING MOLIVAVIY RISKLARINI BAHOLASHDA MIQDORIY USULLARDAN FOYDALANISH	663
Raximov Abduxalil Toshbotirovich	

AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING MOLIYAVIY RISKLARINI BAHOLASHDA MIQDORIY USULLARDAN FOYDALANISH

Raximov Abduxalil Toshbotirovich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti tadqiqochisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada aksiyadorlik jamiyatlarida moliyaviy risklarni baholash va boshqarish mexanizmini takomillashtirish masalalari ilmiy asosda tadqiq etilgan. Moliyaviy risklarning nazariy asoslari, ularning turlari hamda miqdoriy baholash usullari, xususan VaR, ES, stress-testlash va portfel nazariyasi yondashuvlari tahlil qilingan. Tadqiqot doirasida “Qizilqumsement” AJning 2018–2022-yillardagi moliyaviy ko’rsatkichlari asosida rentabellik, kapital strukturasi, likvidlik va bankrotlik xavfi indikatorlari kompleks baholandi. Tahlil natijalari leveraj darajasining oshishi rentabellikni kuchaytirishi bilan birga risk profilini ham oshirishini ko’rsatdi. Maqolada moliyaviy risklarni kompleks indikatorlar tizimi asosida baholash, maqsadli leveraj intervalini belgilash, stress-testlash va risk limitlari mexanizmini joriy etish bo’yicha amaliy takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so’zlar: moliyaviy risk, aksiyadorlik jamiyati, leveraj, rentabellik, likvidlik koeffitsiyenti, Altman indeksi, stress-testlash, risk boshqaruvi.

Abstract. This article examines the improvement of financial risk assessment and management mechanisms in joint-stock companies. Theoretical foundations of financial risk, its classification, and quantitative measurement methods, including VaR, ES, stress testing, and portfolio theory approaches, are analyzed. Based on the financial performance of “Qizilqumsement” JSC for 2018–2022, a comprehensive assessment of profitability, capital structure, liquidity, and bankruptcy risk indicators was conducted. The findings indicate that increasing financial leverage enhances return on equity while simultaneously intensifying the company’s risk profile. The study proposes practical recommendations for implementing an integrated risk indicator system, defining a target leverage interval, and strengthening stress-testing and risk-limiting mechanisms to ensure long-term financial stability.

Keywords: financial risk, joint-stock company, leverage, profitability, liquidity ratio, Altman index, stress testing, risk management.

Аннотация. В статье исследуются вопросы совершенствования механизма оценки и управления финансовыми рисками в акционерных обществах. Рассмотрены теоретические основы финансовых рисков, их классификация и количественные методы измерения, включая VaR, ES, стресс-тестирование и портфельный подход. На основе анализа финансовых показателей АО «Кызылкумцемент» за 2018–2022 годы проведена комплексная оценка рентабельности, структуры капитала, ликвидности и вероятности банкротства. Результаты показали, что рост финансового рычага повышает доходность капитала, однако одновременно усиливает риск-профиль компании. В работе предложены практические рекомендации по внедрению системы комплексных индикаторов риска, установлению целевого уровня левереджа и развитию механизмов стресс-тестирования и лимитирования рисков.

Ключевые слова: финансовый риск, акционерное общество, левередж, рентабельность, ликвидность, индекс Алтмана, стресс-тестирование, управление рисками.

KIRISH

Moliyaviy risk global moliya tizimining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Moliyaviy risklar alohida shaxslar, korxonalar va butun iqtisodiy tizim faoliyatiga bevosita ta’sir ko’rsatadi. Shu sababli moliyaviy risklarning mazmuni, turlari, ularni baholash va boshqarish usullari hamda ushbu jarayonga normativ-huquqiy muhitning ta’siri ilmiy tadqiqotlarda keng o’rganilgan. Ilmiy manbalar tahlili moliyaviy risklarning turlari, ularni miqdoriy

baholash usullari, risklarni boshqarish strategiyalari va tartibga soluvchi me'yoriy bazaning ahamiyatini chuqur yoritib beradi.

Moliyaviy risklarning asosiy turlaridan biri bozor riski hisoblanadi. Bu risk moliyaviy aktivlar narxlarining o'zgarishi, foiz stavkalari va boshqa bozor omillari ta'sirida yuzaga keladi. Bozor risklarini baholash sohasida Blek va Shoulz (1973), shuningdek Merton (1974) tomonidan ishlab chiqilgan opsionlarni baholash modeli muhim ahamiyatga ega hisoblanadi. Shuningdek, ushbu model bozor risklarini aniqlash va tahlil qilishda yangi ilmiy yondashuvlarni shakllantirdi. Shu bilan birga, kredit riski ham moliyaviy risklarning muhim turlaridan biri hisoblanadi. U qarz oluvchining o'z majburiyatlarini bajarmaslik ehtimoli bilan bog'liq hisoblanadi. Altman (1968) tomonidan ishlab chiqilgan moliyaviy ko'rsatkichlarga asoslangan model va Moody's (1982) reyting tizimi kredit risklarini baholashda nazariy va amaliy asos bo'lib xizmat qildi.

Ilmiy adabiyotlarda keltirilgan ta'riflarni tahlil qilish natijasida xulosaga kelish mumkinki, risk yo'qotishlar miqdori va yo'qotishlarning qiymat ifodasi sifatida baholanishini ko'rsatadi. Garchi boshqa manbalarda ushbu holat bevosita ta'kidlanmagan bo'lsa-da, riskning iqtisodiy mazmuni aynan ehtimoliy yo'qotishlar bilan bog'liq ekanligi namoyon bo'ladi.

Shu nuqtayi nazardan, boshqaruv qarorlarini qabul qilish jarayonida riskni baholashda umumiy ilmiy yondashuvlar va prinsiplardan foydalanish muhim ahamiyatga ega. Riskni talqin qilishda asosan ikki xil yondashuv mavjud. Birinchi yondashuvga ko'ra, risk korxona hamda tashkilot uchun kutilmagan natijaga olib kelishi mumkin bo'lgan tasodifiy hodisaning sodir bo'lish ehtimoli sifatida qaraladi. Ikkinchi yondashuvda esa risk ushbu hodisa natijasida yuzaga keladigan ehtimoliy yo'qotishlar miqdori va zarar darajasi nuqtayi nazaridan baholanadi.

Miqdoriy jihatdan risk (R) ko'rsatkichi yo'qotishlarning ehtimoliy taqsimoti asosida aniqlanadi. Umuman olganda, riskning miqdori deganda ikki asosiy omil nazarda tutiladi. Birinchisi, yo'qotish sodir bo'lish ehtimoli, ikkinchisi esa ushbu yo'qotishning qiymat ifodasidir. Shuning uchun risk darajasi ehtimol va yo'qotish hajmining o'zaro bog'liqligi orqali ifodalanadi.

Ma'lum vaqt oralig'ida (Δt) tasodifiy hodisaning sodir bo'lish ehtimoli $P(\Delta t)$ riskning muhim miqdoriy ko'rsatkichi hisoblanadi. Bu ko'rsatkich ayniqsa ekologik va texnogen risklarni, favqulodda vaziyatlar bilan bog'liq xavflarni baholashda, shuningdek turli hodisalarning muayyan obyektga ta'sir darajasini taqqoslashda keng qo'llaniladi. Bundan tashqari, bir xil sharoitda faoliyat yurituvchi turli obyektlarning xavf darajasini solishtirish va ularning ishlash samaradorligini tahlil qilishda ham ushbu ko'rsatkich muhim ahamiyat kasb etadi.

Bunday risklar ayrim hollarda xavfli tabiiy va texnogen hodisalar, jumladan suv toshqinlari, zilzilalar, yong'inlar va boshqa favqulodda vaziyatlar natijasida yuzaga keladigan yo'qotishlar orqali ham baholanadi. Bu holatda riskning natural ko'rsatkichlari inobatga olinadi. Masalan, jabrlanganlar va halok bo'lganlar soni hisoblanadi. Iqtisodiy ko'rsatkichlar esa ko'rilgan zararining puldagi qiymati orqali ifodalanishini ko'rsatadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Moliyaviy risklarni baholash zamonaviy iqtisodiyot sharoitida tashkilotlarni boshqarish tizimining ajralmas qismiga aylangan. Globallashuv, moliya bozorlarining integratsiyalashuvi, kapital harakatining erkinlashuvi va texnologiyalar taraqqiyoti natijasida moliyaviy operatsiyalar murakkablashdi, bu esa risklarning turlari va manbalarini kengaytirdi. Ayniqsa, aksionerlik jamiyatlari uchun risklarni to'g'ri baholash va boshqarish moliyaviy barqarorlik, investorlar ishonchi va bozor qiymatini saqlab qolish nuqtayi nazaridan strategik ahamiyat kasb etadi. Shu sababli ilmiy adabiyotlarda moliyaviy risklarni baholash muammosi keng qamrovli tadqiq etilgan bo'lib, riskni o'lchash metodlari, risklarni identifikatsiya qilish, risklarni boshqarish strategiyalari, korporativ boshqaruv va normativ muhit ta'siri kabi bir nechta yo'nalishlarda rivojlangan.

Moliyaviy risk tushunchasi, odatda, tashkilotning moliyaviy natijalariga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan noaniqliklar bilan bog'lanadi. Bozor riski, kredit riski, likvidlik riski va operatsion risk eng ko'p o'rganilgan risk turlaridir. Bozor riski aktivlar narxi, valyuta kurslari va foiz stavkalari tebranishlari bilan bog'liq bo'lib, uning nazariy asoslari Black va Scholes (1973) hamda Merton (1974) ishlarida yoritilgan. Ularning opsion narxlash modellari bozor risklarini stoxastik jarayon sifatida tahlil qilish imkonini berdi va moliyaviy aktivlar qiymatining dinamikasini baholashda yangi bosqichni boshlab berdi. Kredit riski esa qarzдорning majburiyatlarini bajara olmaslik ehtimoli bilan bog'liq bo'lib, Altman (1968) tomonidan ishlab chiqilgan Z-score modeli va reyting yondashuvlari kredit riskini prognozlashda muhim metodologik asos bo'lib xizmat qildi. Likvidlik riski tashkilotning qisqa muddatli majburiyatlarini o'z vaqtida bajara olmaslik xavfi bilan ifodalansa, operatsion risk ichki jarayonlar, inson omili va texnologiya bilan bog'liq nosozliklar natijasida yuzaga keladi.

Moliyaviy risklarni baholash sohasida eng keng tarqalgan yondashuvlardan biri riskni miqdoriy o'lchash hisoblanadi. Bu yo'nalishda risk ostidagi qiymat (VaR) modeli markaziy o'rin egallaydi. Jorion (1997) VaR ni moliyaviy institutlar amaliyotida keng qo'llaniladigan risk o'lchovi sifatida tizimlashtirib, uning hisoblash uslublari

va amaliyotdagi qo'llanilishini yoritdi. VaR ma'lum ishonch darajasida belgilangan vaqt oralig'ida kutilgan eng katta ehtimoliy yo'qotishni ifodalaydi. Biroq ilmiy adabiyotlarda VaRning cheklovlari ham muhokama qilingan. Dowd (2005) uning ekstremal yo'qotishlarni to'liq aks ettirmasligi va taqsimot farazlariga yuqori sezgiriligini ta'kidlaydi. Shu sababli kutilayotgan shartli yo'qotish (ES) va shartli risk ostidagi qiymat (CVaR) kabi alternativ risk o'lchovlari ishlab chiqildi. Artzner va hammualliflar (1999) risk o'lchovlarining mantiqiy va izchil tamoyillarini ilmiy asoslab, ESni mantiqiy va izchil risk o'lchovi sifatida taklif etdilar. Acerbi va Tasche (2002) kutilayotgan shartli yo'qotishni hisoblash va amaliyotga tatbiq etish metodlarini rivojlantirdilar. Kutilayotgan shartli yo'qotish (ES) risklarni yaxshiroq qamrab olishi bilan ajralib turadi va moliyaviy inqiroz sharoitida real xavf darajasini aniqlashda muhim vosita hisoblanadi.

Miqdoriy metodlar qatoriga Monte-Karlo simulyatsiyasi, ssenariy tahlili va stress-testlash kabi usullar ham kiradi. Stress-testlash, ayniqsa keskin makroiqtisodiy shoklar sharoitida tashkilotning barqarorligini baholash imkonini beradi. Bunday yondashuvlar riskni faqat statistik o'rtacha ko'rsatkichlar orqali emas, balki ekstremal holatlardagi ehtimoliy yo'qotishlar nuqtayi nazaridan tahlil qilishga xizmat qiladi.

Riskni baholashda faqat miqdoriy hisob-kitoblar yetarli emas. Ilmiy tadqiqotlar risklarni identifikatsiya qilish va oshkor qilish jarayonini samarali boshqarishning asosi sifatida ko'radi. Bazel qo'mitasi (BCBS) tomonidan ishlab chiqilgan standartlar risklarni sinflarga ajratish va ular bo'yicha axborot oshkor qilishni tartibga solish orqali moliyaviy tizim barqarorligini ta'minlashga qaratilgan. Garchi mazkur standartlar asosan bank sektoriga taalluqli bo'lsa-da, risklarni tasniflash va axborot shaffofligini ta'minlash yondashuvlari aksionerlik jamiyatlari uchun ham dolzarbdur. Gordy (2003) kredit riskini portfel darajasida baholashda korrelyatsiya va sistemali omillarni hisobga olish zarurligini ko'rsatadi. Bluhm va hammualliflar (2016) esa riskni kompleks baholashda ma'lumot sifati va model risklarining ahamiyatini ta'kidlaydilar.

Risklarni boshqarish strategiyalari bo'yicha adabiyotlar diversifikatsiya va xedjirlashning muhimligini asoslaydi. Markowitz (1952) zamonaviy portfel nazariyasi orqali diversifikatsiya riskni kamaytirishning fundamental vositasi ekanligini ko'rsatgan. Linsmeyer va Pearson (1996) derivativlar orqali xedjirlashning hisobot va boshqaruv nuqtayi nazaridan ahamiyatini yoritgan. Sironi (2007) va Crouhy va hammualliflar (2006) risk-menejmentni tashkilotning strategik qaror qabul qilish jarayoniga integratsiya qilish zarurligini ta'kidlaydilar. Bu yondashuvga ko'ra, riskni baholash natijalari investitsiya qarorlari, kapital tuzilishi va budjetlashtirish jarayonlarida inobatga olinishi lozim.

So'nggi yillarda texnologiyalar riskni baholash jarayoniga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Sun'iy intellekt, mashinali o'qitish va katta ma'lumotlar tahlili riskni prognozlash, firibgarlikni aniqlash va anomalialarni topishda qo'llanilmoqda. Tsay (2018) moliyaviy vaqt qatorlarini tahlil qilish va volatillikni prognozlashda algoritmardan foydalanish imkoniyatlarini ko'rsatgan. Liu va hammualliflar (2020) sun'iy intellekt vositalarining riskni erta aniqlash va real-time monitoringdagi rolini asoslagan. Zamonaviy texnologiyalar asosida qurilgan riskni baholash tizimlari ma'lumotlarni tezkor qayta ishlash va qaror qabul qilishni avtomatlashtirish imkonini beradi.

Normativ-huquqiy muhit ham riskni baholash jarayoniga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Eisenbeis va Kaufman (2007), Santos va Kolschen (2014) tadqiqotlarida normativ talablar riskni oshkor qilish va kapital yetarililigini ta'minlash orqali tizimli xavfni kamaytirishga xizmat qilishi ko'rsatilgan. Regulyator talablar axborot shaffofligini kuchaytirish va korporativ intizomni ta'minlash orqali riskni baholash sifatiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Aksionerlik jamiyatlari kontekstida korporativ boshqaruv alohida ahamiyatga ega. Shleifer va Vishny (1997) korporativ boshqaruvni agentlik muammosi nuqtayi nazaridan tahlil qilib, investor huquqlari va boshqaruv tizimi risk darajasiga ta'sir qilishini ta'kidlaydi. La Porta va hammualliflar (1998) huquqiy muhit va investor himoyasining kompaniya qarorlariga ta'sirini empirik jihatdan asoslab bergan. Korporativ boshqaruvning samarali tizimi riskni oshkor qilish, ichki nazoratni kuchaytirish va shaffoflikni ta'minlash orqali riskni kamaytirishga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, moliyaviy risklarni baholash sohasidagi adabiyotlar riskni o'lchashning miqdoriy modellari, risklarni identifikatsiya qilish va boshqarish strategiyalari, texnologiya va normativ muhit ta'siri hamda korporativ boshqaruv omillarini qamrab oladi. Ushbu tadqiqotlar natijalari moliyaviy risklarni kompleks yondashuv asosida baholash zarurligini ko'rsatadi. Aksionerlik jamiyatlarida moliyaviy risklarni baholash mexanizmini takomillashtirishda miqdoriy modellar, institutsional mexanizmlar, texnologiyalar va normativ talablarni integratsiyalashtirish muhim ahamiyat kasb etadi. Bu esa moliyaviy barqarorlikni ta'minlash, investorlar ishonchini mustahkamlash va uzoq muddatli barqaror rivojlanishga erishish uchun asos yaratadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot aksionerlik jamiyatlarida moliyaviy risklarni baholash mexanizmini takomillashtirishga qaratilgan bo'lib, kompleks, tizimli va institutsional yondashuv asosida amalga oshiriladi. Tadqiqotda nazariy tahlil, empirik baholash, iqtisodiy-matematik modellashtirish va qiyosiy tahlil usullari qo'llaniladi. Metodologik jihatdan ish quyidagi prinsiplarga asoslanadi. Xususan, tizimlilik tamoyili, kogerent risk o'lchovi tamoyili, institutsional va korporativ boshqaruv yondashuvi, miqdoriy va sifat tahlilini uyg'unlashtirish.

TAHLIL VA NATIJALAR

Zamonaviy iqtisodiy sharoitda aksiyadorlik jamiyatlarining barqaror rivojlanishi va raqobatbardoshligini ta'minlashda moliyaviy risklarni baholash va boshqarish masalasi strategik ahamiyat kasb etmoqda. Bozor konyunkturasining o'zgaruvchanligi, moliyaviy resurslar qiymatining tebranishi, kapital strukturasi o'zgarishlar va tashqi makroiqtisodiy omillar aksiyadorlik jamiyatlari faoliyatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Shu bois, moliyaviy barqarorlikni ta'minlash, risk va daromad o'rtasidagi optimal muvozanatni shakllantirish hamda uzoq muddatli strategik barqarorlikka erishish moliyaviy risklarni ilmiy asosda baholash va boshqarish mexanizmlarini takomillashtirishni talab etadi.

Moliyaviy risklarni baholashda rentabellik ko'rsatkichlari, kapital strukturasi, likvidlik darajasi va bankrotlik xavfi indikatorlari muhim ahamiyatga ega. Xususan, o'z kapitali rentabelligi (ROE) va aktivlar rentabelligi (ROA) kompaniya faoliyati samaradorligini ifodalasa, qarz va o'z kapitali nisbati (Debt-to-Equity) moliyaviy leverej darajasini ko'rsatadi. Joriy likvidlik koeffitsiyenti qisqa muddatli to'lov qobiliyatini baholash imkonini bersa, Altman moliyaviy barqarorlik indeksi kompaniyaning bankrotlik xavfini kompleks ravishda aniqlashga xizmat qiladi. Ushbu ko'rsatkichlarni birgalikda tahlil qilish kompaniya moliyaviy holatini har tomonlama baholash imkonini beradi.

"Qizilqumsement" aksiyadorlik jamiyatining 2018–2022-yillar davomidagi moliyaviy faoliyati tahlil qilinib, asosiy moliyaviy ko'rsatkichlar dinamikasi asosida risk profili va barqarorlik darajasi baholanadi. Tahlil natijalari kompaniya moliyaviy risklarini boshqarish amaliyotini takomillashtirish bo'yicha ilmiy asoslangan xulosa va takliflar ishlab chiqishga qaratilgan. Bu esa aksionerlik jamiyatlarida moliyaviy risklarni baholash mexanizmini kompleks yondashuv asosida rivojlantirish imkonini beradi (1-jadval).

1-jadval. "Qizilqumsement" AJni asosiy moliyaviy ko'rsatkichlar dinamikasi (2018–2022)¹

Yil	O'z kapitali rentabelligi ROE (%)	Aktivlar rentabelligi ROA (%)	Qarz va o'z kapitali nisbati (Debt-to-Equity)	Joriy likvidlik koeffitsiyenti	Altman moliyaviy barqarorlik indeksi (Z-ko'rsatkich)
2018	7.2	3.6	0.74	11.9	2.53
2019	38.0	21.2	0.62	14.7	4.39
2020	26.3	15.8	2.50	4.42	1.98
2021	94.7	27.0	2.51	4.95	3.59
2022	30.3	8.6	2.53	10.5	2.38

2018–2022-yillar davomida "Qizilqumsement" aksiyadorlik jamiyati moliyaviy faoliyati tahlili kompaniyaning kapital strukturasi, rentabellik darajasi, likvidlik holati va umumiy moliyaviy barqarorlik ko'rsatkichlarida muayyan dinamik o'zgarishlar mavjudligini ko'rsatdi. Mazkur tahlil moliyaviy risklarni baholash mexanizmini takomillashtirish nuqtayi nazaridan amalga oshirildi va asosiy e'tibor o'z kapitali rentabelligi (ROE), aktivlar rentabelligi (ROA), qarz va o'z kapitali nisbati (Debt-to-Equity), joriy likvidlik koeffitsiyenti (Current Ratio) hamda Altman moliyaviy barqarorlik indeksi (Z-score) ko'rsatkichlariga qaratildi. Ushbu ko'rsatkichlar kompaniya moliyaviy barqarorligi va risk profilini kompleks baholash imkonini beruvchi muhim indikatorlar hisoblanadi.

Tahlil natijalariga ko'ra, 2018-yilda kompaniya nisbatan barqaror, lekin past rentabellik darajasida faoliyat yuritgan. O'z kapitali rentabelligi 7,2 foizni, aktivlar rentabelligi esa 3,6 foizni tashkil etgan. Bu kompaniya aktiv va kapital resurslaridan o'rtacha darajada foydalanganini anglatadi. Mazkur davrda qarz va o'z kapitali nisbati 0,74 darajada bo'lib, moliyaviy leverej past hisoblangan, joriy likvidlik koeffitsiyenti esa 11,9 ni tashkil etgani kompaniyaning qisqa muddatli majburiyatlarini qoplash qobiliyati yuqori ekanligini ko'rsatadi. Altman indeksi 2,53 darajada qayd etilgan bo'lib, kompaniya "kulrang zona"da bo'lgan, ammo bankrotlik xavfi yuqori emasligi aniqlangan.

2019-yilda kompaniya moliyaviy natijalarining sezilarli yaxshilanishi kuzatildi. ROE 38 foizga, ROA 21,2 foizga yetgan, bu aktiv va kapital samaradorligining oshganini ko'rsatadi. Shu bilan birga, qarz yuki 0,62 darajaga tushgan, bu kapital strukturasi muvozanatli va barqaror bo'lganini anglatadi. Altman indeksi 4,39 darajaga yetgani kompaniya xavfsiz zonaga o'tganini tasdiqlaydi. Ushbu yil kompaniya moliyaviy barqarorlik va yuqori foydalilik bosqichiga kirgan.

2020-yildan boshlab moliyaviy ko'rsatkichlarda keskin o'zgarish kuzatildi. Qarz va o'z kapitali nisbati 2,50 darajagacha oshgani kompaniya qarz mablag'lariga yuqori darajada tayanganini ko'rsatadi. Leverejning oshishi natijasida ROE 26,3 foiz va ROA 15,8 foiz darajada saqlangan bo'lsa-da, moliyaviy risk darajasi kuchaygan. Altman indeksi 1,98 darajaga tushgan bo'lib, kompaniya "kulrang zona"ga yaqinlashgan. Bu holat moliyaviy

1 "Qizilqumsement" AJni ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tayyorlangan.

barqarorlikka xavf tug'dirishi mumkinligini va risklarni boshqarish mexanizmlarini kuchaytirish zarurligini ko'rsatadi.

2021-yilda kompaniya yuqori rentabellik bosqichiga kirgan. ROE 94,7 foizgacha oshgan, ROA esa 27 foizni tashkil etgan. Bu holat moliyaviy leverej ta'sirida kapital samaradorligining keskin oshganini ko'rsatadi. Biroq qarz yuki yuqori darajada saqlangan (2,51), bu esa kompaniyaning risk profili yuqori ekanligini anglatadi. Altman indeksi 3,59 ga yetgan va kompaniya yana xavfsiz zonaga qaytgan. Shu bilan birga, ROE volatilligining yuqori darajada bo'lishi (standart og'ish 0,295) kapital samaradorligi barqaror emasligini va risk yuqori ekanligini ko'rsatadi.

2022-yilda rentabellik ko'rsatkichlarida pasayish kuzatilgan. ROE 30,3 foizga, ROA 8,6 foizga tushgan. Qarz yuki esa 2,53 darajada saqlanib qolgan. Altman indeksi 2,38 bo'lib, kompaniya qayta "kulrang zona"ga yaqinlashgan. Bu holat kompaniya moliyaviy barqarorligida muayyan noaniqlik mavjudligini va risk profilining o'zgaruvchan xarakterga ega ekanligini ko'rsatadi.

Volatillik tahlili natijalariga ko'ra, ROE standart og'ishi 0,295 ni, ROA esa 0,084 ni tashkil etgan. Bu kapital rentabelligi aktivlar rentabelligiga nisbatan yuqori o'zgaruvchanlikka ega ekanligini va leverej ta'siri natijasida risk darajasi kuchayganini tasdiqlaydi. Kompleks tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, 2019–2021-yillarda kompaniya yuqori foydalilikka erishgan bo'lsa-da, 2020-yildan boshlab kapital strukturasi o'zgarishlar moliyaviy risk darajasini oshirgan. Likvidlik ko'rsatkichlarining yuqori darajada saqlanishi qisqa muddatli defolt xavfini pasaytirgan, biroq uzoq muddatli moliyaviy barqarorlik qarz yukining yuqori darajasi tufayli ma'lum darajada xavf ostida qolgan.

Tahlil natijalari asosida quyidagi ilmiy xulosalarga kelish mumkin: moliyaviy leverej oshishi ROE ni oshiradi, biroq bu holat risk darajasini ham kuchaytiradi; qarz yukining ortishi Altman indeksi pasayishi bilan kuzatilishi mumkin; yuqori likvidlik qisqa muddatli barqarorlikni ta'minlaydi; risklarni baholashda kompleks yondashuvni qo'llash maqsadga muvofiq. Shu bois kompaniya moliyaviy risklarni boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish, maqsadli leverej darajasini belgilash, stress-testlash va risk limitlari tizimini joriy etish orqali uzoq muddatli moliyaviy barqarorlikni ta'minlashi zarur. Umuman olganda, 2018–2022-yillar davomida "Qizilqumsement" AJ moliyaviy holati barqaror bo'lgan, ammo kapital strukturasi o'zgarishlar risk profilini kuchaytirgani sababli risklarni tizimli baholash va boshqarishni takomillashtirish strategik ahamiyatga ega hisoblanadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari asosida aksiyadorlik jamiyati moliyaviy risklarini boshqarish va baholash mexanizmini takomillashtirish bo'yicha quyidagi amaliy takliflar ishlab chiqildi.

Birinchidan, kompaniya kapital strukturasi bo'yicha maqsadli leverej intervalini belgilashi lozim. Qarz va o'z kapitali nisbati 1,0–1,5 oralig'ida saqlanishi moliyaviy barqarorlik va foydalilik o'rtasida optimal muvozanatni ta'minlashi mumkin.

Ikkinchidan, moliyaviy risklarni baholashda kompleks indikatorlar tizimini joriy etish maqsadga muvofiq. ROA, ROE, Debt-to-Equity va Altman indeksi asosida integratsiyalashgan korporativ risk indeksi ishlab chiqilishi kompaniya risk profilini aniq va tizimli baholash imkonini beradi.

Uchinchidan, stress-testlash va ssenariy tahlili amaliyotini muntazam qo'llash zarur. Foiz stavkalari oshishi, bozor talabining kamayishi yoki makroiqtisodiy shoklar sharoitida moliyaviy ko'rsatkichlar o'zgarishini modellashtirish kompaniyaning ehtimoliy risklarga tayyorligini oshiradi.

To'rtinchidan, risk limitlari va ichki nazorat tizimini kuchaytirish maqsadga muvofiq. Qarz yuki, foiz xarajatlari va likvidlik koeffitsiyentlari bo'yicha ichki cheklovlar belgilash moliyaviy barqarorlikni saqlashga xizmat qiladi.

Beshinchidan, korporativ boshqaruv shaffofligini oshirish va moliyaviy qarorlar qabul qilishda risk tahlilini majburiy element sifatida joriy etish kompaniyaning uzoq muddatli barqaror rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Umuman olganda, "Qizilqumsement" AJ misolida o'tkazilgan tahlil moliyaviy risklarni baholash va boshqarishni tizimli yondashuv asosida takomillashtirish kompaniyaning strategik barqarorligi va raqobatbardoshligini ta'minlashda hal qiluvchi ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatdi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Acerbi, C., & Tasche, D. (2002). On the coherence of expected shortfall. *Journal of Banking & Finance*, 26(7), 1487–1503. [https://doi.org/10.1016/S0378-4266\(02\)00283-2](https://doi.org/10.1016/S0378-4266(02)00283-2)
2. Altman, E. I. (1968). Financial ratios, discriminant analysis and the prediction of corporate bankruptcy. *The Journal of Finance*, 23(4), 589–609. <https://doi.org/10.2307/2978933>
3. Artzner, P., Delbaen, F., Eber, J. M., & Heath, D. (1999). Coherent measures of risk. *Mathematical Finance*, 9(3), 203–228. <https://doi.org/10.1111/1467-9965.00068>
4. Basel Committee on Banking Supervision (BCBS). (2011). *Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking systems*. Bank for International Settlements.

5. Black, F., & Scholes, M. (1973). The pricing of options and corporate liabilities. *Journal of Political Economy*, 81(3), 637–654. <https://doi.org/10.1086/260062>
6. Bluhm, C., Overbeck, L., & Wagner, C. (2016). *Introduction to credit risk modeling* (2nd ed.). Chapman & Hall/CRC.
7. Crouhy, M., Galai, D., & Mark, R. (2006). *The essentials of risk management*. McGraw-Hill.
8. Dowd, K. (2005). *Measuring market risk* (2nd ed.). John Wiley & Sons.
9. Eisenbeis, R. A., & Kaufman, G. G. (2007). Cross-border banking: Challenges for deposit insurance and financial stability in the European Union. *Journal of Financial Services Research*, 31(2–3), 147–162.
10. Gordy, M. B. (2003). A risk-factor model foundation for ratings-based bank capital rules. *Journal of Financial Intermediation*, 12(3), 199–232. [https://doi.org/10.1016/S1042-9573\(03\)00040-8](https://doi.org/10.1016/S1042-9573(03)00040-8)
11. Jorion, P. (1997). *Value at risk: The new benchmark for controlling market risk*. McGraw-Hill.
12. La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A., & Vishny, R. (1998). Law and finance. *Journal of Political Economy*, 106(6), 1113–1155. <https://doi.org/10.1086/250042>
13. Linsmeier, T. J., & Pearson, N. D. (1996). *Risk measurement: An introduction to value at risk*. Working paper, University of Illinois.
14. Liu, Y., Chen, Y., & Zhang, J. (2020). Artificial intelligence and financial risk management: A review. *Finance Research Letters*, 36, 101–113.
15. Markowitz, H. (1952). Portfolio selection. *The Journal of Finance*, 7(1), 77–91. <https://doi.org/10.2307/2975974>
16. Merton, R. C. (1974). On the pricing of corporate debt: The risk structure of interest rates. *The Journal of Finance*, 29(2), 449–470. <https://doi.org/10.2307/2978814>
17. Moody's Investors Service. (1982). *Corporate bond rating methodology*. Moody's.
18. Santos, J. A. C., & Kolschen, J. (2014). Regulation and systemic risk. *Journal of Financial Stability*, 15, 1–10.
19. Shleifer, A., & Vishny, R. W. (1997). A survey of corporate governance. *The Journal of Finance*, 52(2), 737–783. <https://doi.org/10.2307/2329497>
20. Sironi, A. (2007). *Risk management and shareholders' value in banking*. John Wiley & Sons.
21. Tsay, R. S. (2018). *Analysis of financial time series* (3rd ed.). Wiley.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100